

**Одеський національний
університет імені І. І. Мечникова
Кафедра світового господарства
і міжнародних економічних
відносин**

СИЛЛАБУС

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Обсяг	180 годин/ 6 кредитів ЄКТС
Освітньо-професійна програма	«Туризм» (спеціальність 242 – Туризм і рекреація)
Семестр, навчання	рік 2 семестр, 1 рік навчання; 3 семестр, 2 рік навчання (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)
Дні, час, місце	За розкладом https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf
Викладач (-і)	Ніколаєв Юрій Олегович, к.е.н., доцент
Е-mail	yonik@ukr.net
Робоче місце	Гуманітарний корпус ОНУ, Французький б-р, 24/26, каб.38-а
Консультації	Очні: на кафедрі, понеділок, 13.00-15.00, за попередньою домовленістю – через платформу Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами відбувається під час лекційних та практичних занять, у дні очних консультацій, за попередньою домовленістю з викладачем – через платформу Zoom, через соціальні мережі Viber, Telegram.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – фундаментальні закони та категорії економічного життя суспільства, система взаємовідносин між суб'єктами економічної діяльності, що виникає в процесі матеріального виробництва.

Пререквізити: дисципліна доступна для здобувачів неекономічних

спеціальностей, базових економічних знань не потребує. Викладання дисципліни «Економічна теорія» спирається на знання, набуті у середній школі з географії, історії, суспільствознавства.

Постреквізити: після вивчення навчальної дисципліни здобувачі отримують комплексні знання, необхідні для формування економічного мислення як невід'ємної передумови розуміння майбутніми бакалаврами туризму сутності явищ та процесів економічної сфери життя суспільства.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна теорія» є: оволодіння базовими знаннями про загальні закономірності функціонування економіки, формування навичок використання отриманих знань для оцінки поточної економічної ситуації та можливих напрямів її розвитку, розуміння взаємозв'язку між чинними економічною та екологічною системами.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:

1. отримання знань у галузі економічної теорії, необхідних для розуміння принципів функціонування економічної системи;
2. оволодіння лексикою економічного характеру;
3. оволодіння методами економічного аналізу, що дозволяють давати логічне пояснення спостережуваним економічним явищам і процесам;
4. розуміння корінних проблем соціально-економічного розвитку світової спільноти, України та шляхи їх вирішення в сучасних умовах;
5. формування вмінь використовувати економіко-логічні методи для вивчення економіки підприємства, організації інформаційного забезпечення та проведення аналітичних процедур;
6. оволодіння навичками аналізу поведінки фірм у різних економічних умовах.

Очікувані результати: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні положення теорії та методології економічної теорії;
- зміст основоположних категорій економіки, фундаментальних законів із закономірностей економічних процесів на мікро- і макрорівні;
- методику самостійного наукового аналізу подій і явищ у вітчизняній і зарубіжній економіці;
- механізм функціонування ринку та умови формування ринкової рівноваги;
- техніко-економічні засади та організаційно-правові форми підприємницької діяльності, найважливіші критерії та показники виробничо-господарської практики підприємств;
- критерії соціально-економічної ефективності та можливі соціально-економічні наслідки для бізнесу;

- структуру, цілі та показники результатів функціонування національної економіки, методи їх обчислення та аналізу;
- сутність податково-бюджетної, грошово-кредитної, інвестиційної та соціальної політики, що проводиться органами державної влади в Україні.

вміти:

- використовувати економічні знання для розуміння рушійних сил і закономірностей історичного процесу, аналізу соціально значущих проблем і процесів, вирішення соціальних і професійних завдань;
- вести самостійний пошук актуальної економічної інформації, яка необхідна як у процесі вивчення інших гуманітарних, соціальних і економічних дисциплін, так і в майбутній практичній, науковій, експертній та консультативній діяльності;
- володіти навичками організації аналізу процесу господарювання в умовах діяльності підприємств різних організаційних форм та видів діяльності;
- виступати публічно, вести дискусії, складати текстові матеріали з соціально-економічної проблематики.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (34 год.) та практичних (26 год.), організації самостійної роботи здобувачів (90 год.).

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація;
- практичні методи: підготовка доповідей та аналітичних повідомлень, розв'язання практичних задач.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Сутність, предмет та методи економічної науки..

Тема 2. Товарно-грошові відносини.

Тема 3 Власність. Ринок. Попит та пропозиція.

Тема 4 Теорія фірми. Витрати виробництва.

Тема 5. Монополія та конкуренція. Ціноутворення на різних типах ринків.

Тема 6. Ринок праці.

Тема 7. Ринок капіталу. Інвестиційний ринок.

Тема 8. Загальна характеристика макроекономічних показників.

Тема 9. Циклічність розвитку економіки.

Тема 10. Фінансова та кредитно-банківська системи.

Тема 11. Світова економіка.

Перелік рекомендованої літератури

1. Білецька Л., Савич В., Білецький О. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 688 с.
2. Галушка З. І., Поченчук Г. М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2022. 232 с.
3. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 3-тє вид. Харків : Право, 2021. 268 с.
4. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
5. Економічна теорія: навч. посібник. Укл.: М.І.Колосінська, С.І.Белей, С.В.Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т, 2023. 200 с.
URL:https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/32638/1/Economictheory_2023.pdf
6. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 608 с.
7. Макроекономіка. Мультимедійний навч. посібник / М. С, Бріль, О.М. Кліменко, М.А.Мащенко та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 705 с.
8. Основи економічної теорії: навчальний посібник / Ревак І. О., Кіржецький Ю. І., Кіржецька М. С., Мельник С. І. Львів: Львівський держ. ун-т внут. справ, 20124. 191 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: індивідуальне/фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації); письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій; тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовим модулем (тестування).

Підсумковий контроль: іспит.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 2
- Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 3
- Поточне тестування за темами	від 0 до 3
Періодичний контроль:	
- Контрольна робота	Від 0 до 15

Самостійна робота здобувачів.

У межах самостійної роботи здобувачі готуються до обговорення теоретичних питань, які виносяться на практичні заняття, опрацьовують матеріал лекцій, готують доповіді та аналітичні огляди за визначеними темами. Доповіді/аналітичні огляди подаються через Google Клас. Доповіді/аналітичні огляди мають бути написані у науковому стилі, оформлюються 14 шрифтом, міжрядковий інтервал 1, обов'язково мають містити власні висновки та пропозиції, а також посилання на використані джерела. Обсяг роботи – до трьох сторінок формату А4. Терміни подання робіт встановлюються у Google Класі. У випадку несвоєчасного подання роботи оцінка за неї може бути знижена. За підсумками окремих тем та розділів курсу здобувачі готуються до проведення тестування та контрольних робіт. До самостійної роботи відноситься також написання та підготовка до друку тез доповідей та наукових статей (за бажанням здобувача).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 10%). Обов'язкова присутність здобувачів на підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в позааудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.